

- Informacje dotyczące głównych linii kolejowych położonych poza granicami miast o liczbie mieszkańców większej niż 100 tysięcy -

1 Opis obszaru objętego zakresem Programu ochrony środowiska – główne linie kolejowe

1.1 Identyfikacja obszaru i liczba mieszkańców – główne linie kolejowe

Podstawą analiz dla głównych linii kolejowych położonych poza granicami miast o liczbie mieszkańców większej niż 100 tysięcy jest „Strategiczna mapa hałasu dla odcinków linii kolejowych, po których przejeżdża ponad 30 000 pociągów rocznie. Województwo mazowieckie” (dalej SMH PLK 2022) [Wykonawca: PKP Polskie Linie Kolejowe S.A.]. W granicach województwa mazowieckiego zidentyfikowano czternaście odcinków jedenastu linii kolejowych po których przejeżdża ponad 30 000 pociągów rocznie przebiegających przez piętnaście powiatów. Analizą akustyczną w SMH PLK 2022 objęto obszar 800 m wzdłuż ww. odcinków linii kolejowych (po 400 m od osi linii w obu kierunkach). W poniższej tabeli (Tabela 1) zestawiono podstawowe dane statystyczne dotyczące powiatów objętych SMH PLK 2022 i niniejszym Programem.

Tabela 1. Dane statystyczne dotyczące obszaru objętego zakresem SMH PLK 2022 oraz POH Mazovia [źródło: SMH PLK 2022]

Lp.	Powiat	Powierzchnia obszaru [km ²]	Liczba mieszkańców	Gęstość zaludnienia [os./km ²]	Łączna długość uwzględnionych linii kolejowych [km]
1.	ciechanowski	1060	88 891	84	33,463
2.	grodziski	367	97 462	266	28,352
3.	legionowski	391	119 882	307	22,083
4.	miński	1164	154 951	133	48,214
5.	mławski	1182	72 269	61	23,466
6.	nowodworski	695	79 265	114	30,502
7.	otwocki	616	124 283	202	5,884
8.	pruszkowski	246	166 679	677	25,584
9.	pułtuski	827	51 741	63	7,276
10.	Siedlce	32	77 813	2442	3,654
11.	siedlecki	1603	81 385	51	22,490
12.	sochaczewski	735	84 804	115	26,710
13.	warszawski zachodni	534	120 144	225	23,687
14.	wołomiński	954	252 408	265	14,107
15.	żyrardowski	533	75 370	142	16,357

Rysunek 1. Lokalizacja linii kolejowych, po których porusza się powyżej 30 000 pociągów rocznie na terenie województwa mazowieckiego (z wyłączeniem miast powyżej 100 tysięcy mieszkańców) ujęte w SMH PLK 2022 oraz POH Mazovia [źródło: opracowanie własne]

1.2 Identyfikacja i charakterystyka źródeł hałasu – główne linie kolejowe

Zestawienie linii kolejowych, po których porusza się powyżej 30 000 pociągów rocznie, zlokalizowanych na terenie województwa mazowieckiego (z wyłączeniem miast powyżej 100 tys. mieszkańców, tj. Warszawy, Płocka i Radomia), wraz z wartością średniego dobowego natężenia ruchu pociągów na poszczególnych odcinkach linii kolejowych SDR [poc./24h], przedstawiono w tabeli poniżej (Tabela 2).

Tabela 2. Identyfikacja linii kolejowych, po których porusza się powyżej 30 000 pociągów rocznie zlokalizowanych na terenie województwa mazowieckiego [źródło: SMH PLK 2022]

Powiat	Nr linii	Nazwa linii	Długość odcinka [km]	Nazwa odcinka	SDR [poc./24h]
ciechanowski	9	Warszawa Wschodnia Osobowa - Gdańsk Główny	33,463	Nasielsk - Działdowo	136
grodziski	1	Warszawa Zachodnia - Katowice	11,779	Grodzisk Mazowiecki - Skierniewice R3	238
grodziski	1	Warszawa Zachodnia - Katowice	6,252	Józefinów - Grodzisk Mazowiecki	182
grodziski	3	Warszawa Zachodnia - Kunowice	2,421	Warszawa Gołębki - Bednary	119
grodziski	447	Warszawa Zachodnia - Grodzisk Mazowiecki	7,900	Warszawa Włochy Podg - Grodzisk Mazowiecki	183
legionowski	9	Warszawa Wschodnia Osobowa - Gdańsk Główny	12,750	Legionowo - Nasielsk	192

Powiat	Nr linii	Nazwa linii	Długość odcinka [km]	Nazwa odcinka	SDR [poc./24h]
legionowski	9	Warszawa Wschodnia Osobowa - Gdańsk Główny	5,344	Warszawa Praga - Legionowo	165
legionowski	456	Warszawa Praga R95 - Chotomów	3,989	Warszawa Praga R95 - Legionowo	93
miński	2	Warszawa Zachodnia - Terespol	25,955	Mińsk Mazowiecki - Siedlce	99
miński	2	Warszawa Zachodnia - Terespol	1,580	Mińsk Mazowiecki R4 - Mińsk Mazowiecki	136
miński	2	Warszawa Zachodnia - Terespol	2,194	Warszawa Rembertów - Mińsk Mazowiecki R4	212
miński	2	Warszawa Zachodnia - Terespol	18,485	Warszawa Rembertów - Mińsk Mazowiecki R4	217
mławski	9	Warszawa Wschodnia Osobowa - Gdańsk Główny	23,466	Nasielsk - Działdowo	136
nowodworski	9	Warszawa Wschodnia Osobowa - Gdańsk Główny	22,213	Legionowo - Nasielsk	192
nowodworski	9	Warszawa Wschodnia Osobowa - Gdańsk Główny	8,289	Nasielsk - Działdowo	131
otwocki	7	Warszawa Wschodnia Osobowa - Dorohusk	5,884	Warszawa Gośćków - Otwock	135
pruszkowski	1	Warszawa Zachodnia - Katowice	11,658	Józefinów - Grodzisk Mazowiecki	182
pruszkowski	1	Warszawa Zachodnia - Katowice	1,138	Warszawa Włochy - Józefinów	147
pruszkowski	447	Warszawa Zachodnia - Grodzisk Mazowiecki	12,788	Warszawa Włochy Podg - Grodzisk Mazowiecki	183
pułtuski	9	Warszawa Wschodnia Osobowa - Gdańsk Główny	2,108	Nasielsk - Działdowo	131
pułtuski	9	Warszawa Wschodnia Osobowa - Gdańsk Główny	5,168	Nasielsk - Działdowo	136
Siedlce	2	Warszawa Zachodnia - Terespol	3,654	Mińsk Mazowiecki - Siedlce	99
siedlecki	2	Warszawa Zachodnia - Terespol	22,490	Mińsk Mazowiecki - Siedlce	99

Powiat	Nr linii	Nazwa linii	Długość odcinka [km]	Nazwa odcinka	SDR [poc./24h]
sochaczewski	3	Warszawa Zachodnia - Kunowice	26,710	Warszawa Gołębki - Bednary	119
warszawski zachodni	3	Warszawa Zachodnia - Kunowice	23,010	Warszawa Gołębki - Bednary	119
warszawski zachodni	3	Warszawa Zachodnia - Kunowice	0,677	Warszawa Gołębki - Bednary	119
wołomiński	21	Warszawa Wileńska - Wołomin Słoneczna	2,631	Warszawa Wileńska - Wołomin Słoneczna	119
wołomiński	21	Warszawa Wileńska - Wołomin Słoneczna	11,476	Warszawa Wileńska - Wołomin Słoneczna	131
żyrardowski	1	Warszawa Zachodnia - Katowice	6,673	Grodzisk Mazowiecki - Skierniewice R3	238
żyrardowski	1	Warszawa Zachodnia - Katowice	9,684	Grodzisk Mazowiecki - Skierniewice R3	162

1.3 Identyfikacja i opis ograniczeń związanych z utworzonymi na tym obszarze obszarami ograniczonego użytkowania lub wyznaczonymi obszarami cichymi– główne linie kolejowe

Dla obszarów wokół przedmiotowych linii kolejowych objętych strategiczną mapą hałasu oraz niniejszym Programem nie wyznaczono obszarów ograniczonego użytkowania czy obszarów cichych. Oddziaływanie akustyczne głównych linii kolejowych na terenie województwa mazowieckiego nie obejmuje również stref ochronnych uzdrowisk.

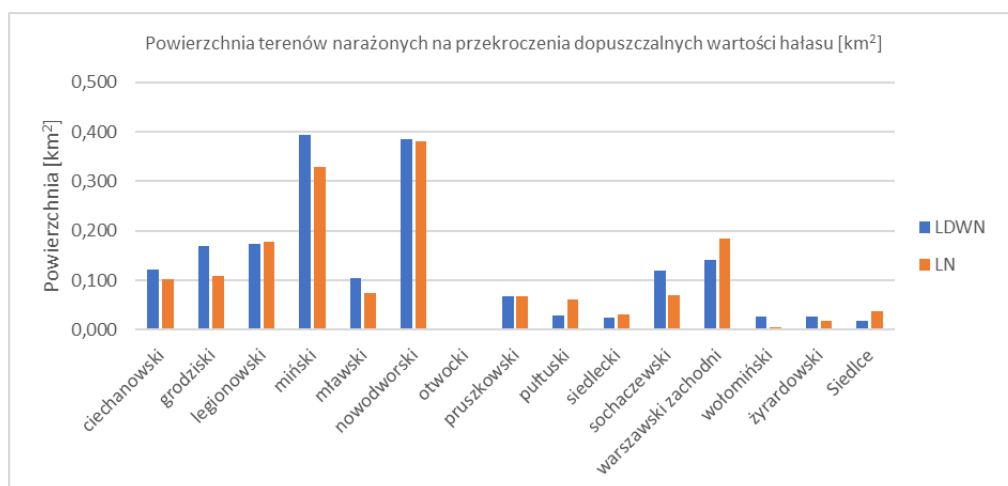
2 Dane i wnioski wynikające z SMH PLK 2022

Na podstawie informacji zawartych w SMH, zestawiono najważniejsze dane dotyczące oddziaływania hałasu kolejowego na obszarze województwa mazowieckiego. W tabeli 3 przedstawiono dane statystyczne dotyczące powierzchni obszarów oraz liczby mieszkańców narażonych na przekroczenia dopuszczalnych wartości hałasu kolejowego w podziale na poszczególne powiaty. Dane te zestawiono także na poniższych wykresach (Rysunek 2 - Rysunek 3).

Tabela 3. Powierzchnia terenów [km²] oraz liczba mieszkańców narażonych na przekroczenia dopuszczalnych wartości hałasu kolejowego w podziale na powiaty [źródło: SMH PLK 2022]

Powiat	Powierzchnia obszarów narażonych na przekroczenia dopuszczalnych wartości hałasu kolejowego [km ²] L _{DWN}	Powierzchnia obszarów narażonych na przekroczenia dopuszczalnych wartości hałasu kolejowego [km ²] L _N	Liczba mieszkańców narażonych na przekroczenia dopuszczalnych wartości hałasu kolejowego L _{DWN}	Liczba mieszkańców narażonych na przekroczenia dopuszczalnych wartości hałasu kolejowego L _N
ciechanowski	0,121	0,102	300	300
grodziski	0,170	0,108	200	200

Powiat	Powierzchnia obszarów narażonych na przekroczenia dopuszczalnych wartości hałasu kolejowego [km ²] L _{DWN}	Powierzchnia obszarów narażonych na przekroczenia dopuszczalnych wartości hałasu kolejowego [km ²] L _N	Liczba mieszkańców narażonych na przekroczenia dopuszczalnych wartości hałasu kolejowego L _{DWN}	Liczba mieszkańców narażonych na przekroczenia dopuszczalnych wartości hałasu kolejowego L _N
legionowski	0,174	0,178	200	200
miński	0,393	0,328	900	800
mławski	0,104	0,073	200	200
nowodworski	0,386	0,380	700	700
otwocki	0,001	0,001	0	0
pruszkowski	0,068	0,068	100	0
pułtuski	0,028	0,060	100	100
siedlecki	0,025	0,031	100	100
sochaczewski	0,120	0,071	200	100
warszawski zachodni	0,141	0,184	200	300
wołomiński	0,026	0,006	100	0
żyrardowski	0,027	0,019	0	0
m. Siedlce	0,018	0,037	0	100

Rysunek 2. Powierzchnia terenów [km²] narażonych na przekroczenia dopuszczalnych wartości hałasu kolejowego w podziale na powiaty [źródło: opracowanie własne na podstawie SMH PLK 2022]

Rysunek 3. Liczba mieszkańców narażonych na przekroczenia dopuszczalnych wartości hałasu kolejowego w podziale na powiaty [źródło: opracowanie własne na podstawie SMH PLK 2022]

Liczba osób na terenie województwa mazowieckiego (poza granicami miast powyżej 100 tys. mieszkańców) objętych oddziaływaniem akustycznym wynosi:

- 65 000 osób dla wskaźnika L_{DWN} o wartości większej lub równej 55 dB;
- 40 600 osób dla wskaźnika L_N o wartości większej lub równej 50 dB.

W konsekwencji na szkodliwe skutki hałasu narażonych jest:

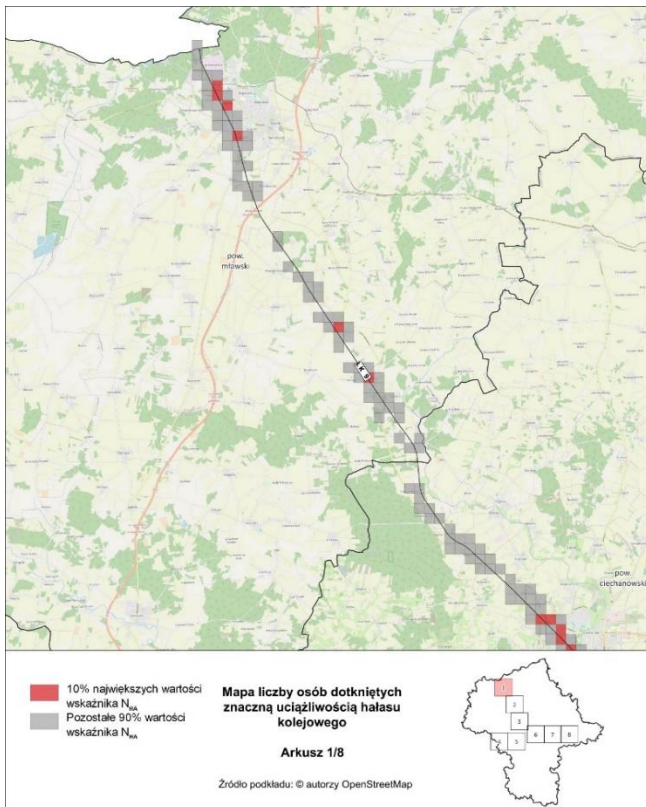
- 11 500 osób na znaczną dokuczliwość hałasu kolejowego;
- 600 osób na znaczne zaburzenia snu spowodowane hałasem kolejowym.

2.1 Identyfikację dominujących źródeł hałasu – główne linie kolejowe

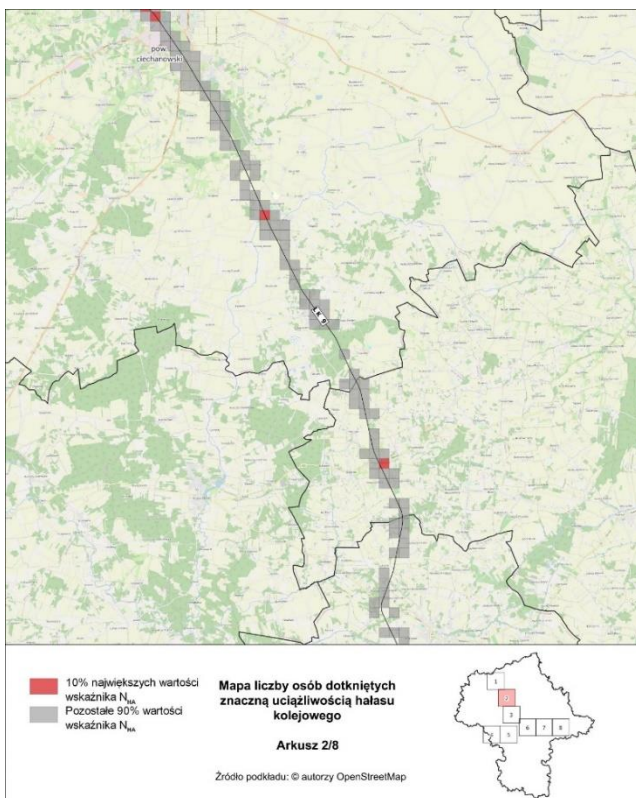
Przedstawione powyżej informacje dotyczące narażenia na hałas kolejowy przekraczający dopuszczalne normy, w obrębie poszczególnych powiatów, wskazują na największe oddziaływanie hałasu kolejowego na terenie powiatów mińskiego i nowodworskiego, zarówno w odniesieniu do wskaźnika L_{DWN} jak i L_N . Jednostki te wyraźnie wyróżniają się na tle innych powiatów, zarówno pod względem powierzchni obszarów jak i liczby mieszkańców znajdujących się w strefie przekroczeń dopuszczalnych wartości wskaźników oceny hałasu. Źródła hałasu kolejowego w obrębie przedmiotowych powiatów stanowią:

- dla powiatu mińskiego – linia kolejowa nr 2 Warszawa Zachodnia – Terespol;
- dla powiatu nowodworskiego – linia kolejowa nr 9 Warszawa Wschodnia Osobowa - Gdańsk Główny.

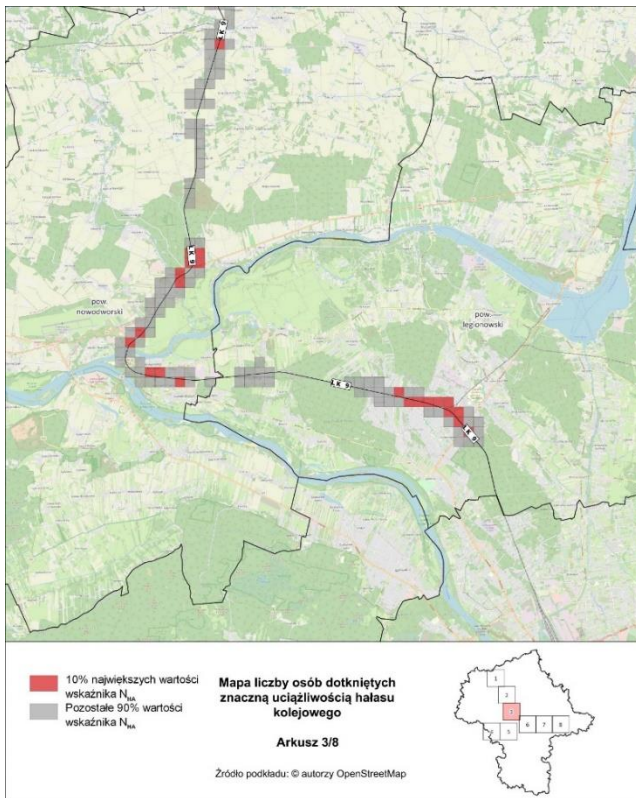
W odniesieniu do szkodliwych skutków hałasu, identyfikacji rejonów najbardziej narażonych na oddziaływanie dominujących źródeł hałasu dokonano w oparciu o wskaźnik N_{HA} , który obrazuje liczbę osób dotkniętych znaczną dokuczliwością hałasu. Mapy przedstawione na kolejnych rysunkach prezentują 10% terenów w postaci kwadratów o boku 500 na 500 m, na których wystąpiły najwyższe wartości wskaźnika N_{HA} .

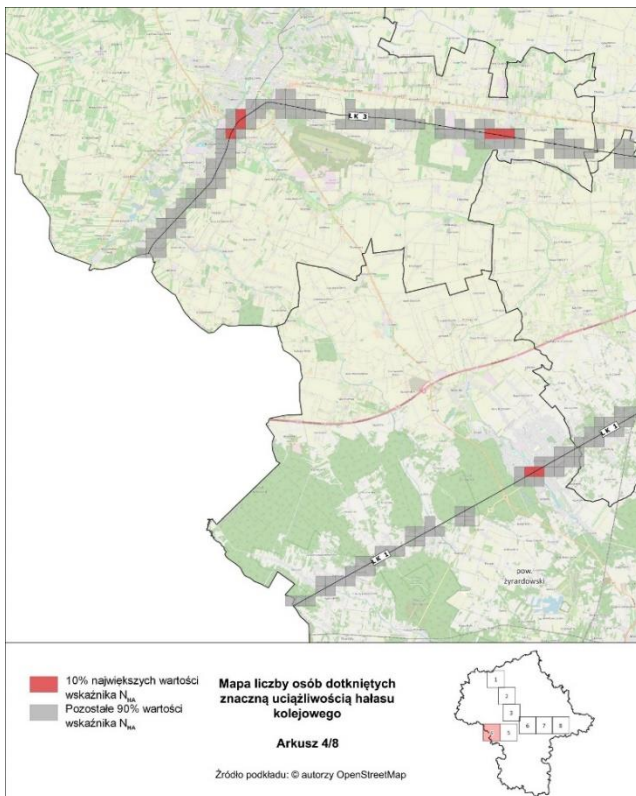
Rysunek 4. Rozkład 10% najwyższych wartości wskaźnika N_{HA} w odniesieniu do głównych linii kolejowych na terenie województwa mazowieckiego z wyłączeniem miast powyżej 100 tysięcy mieszkańców (Arkusz 1/8) [źródło: opracowanie własne]

Rysunek 5. Rozkład 10% najwyższych wartości wskaźnika N_{HA} w odniesieniu do głównych linii kolejowych na terenie województwa mazowieckiego z wyłączeniem miast powyżej 100 tysięcy mieszkańców (Arkusz 2/8) [źródło: opracowanie własne]

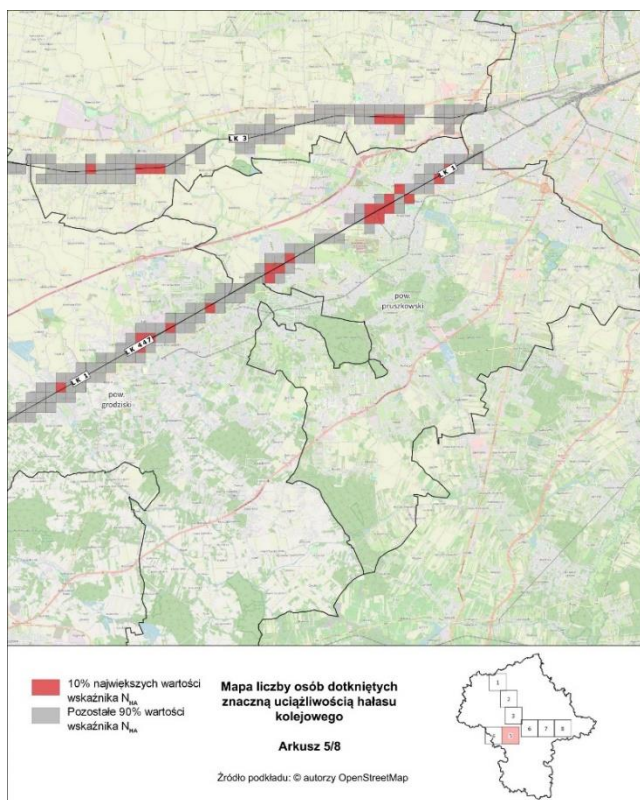

Rysunek 6. Rozkład 10% najwyższych wartości wskaźnika N_{HA} w odniesieniu do głównych linii kolejowych na terenie województwa mazowieckiego z wyłączeniem miast powyżej 100 tysięcy mieszkańców (Arkusz 3/8) [źródło: opracowanie własne]

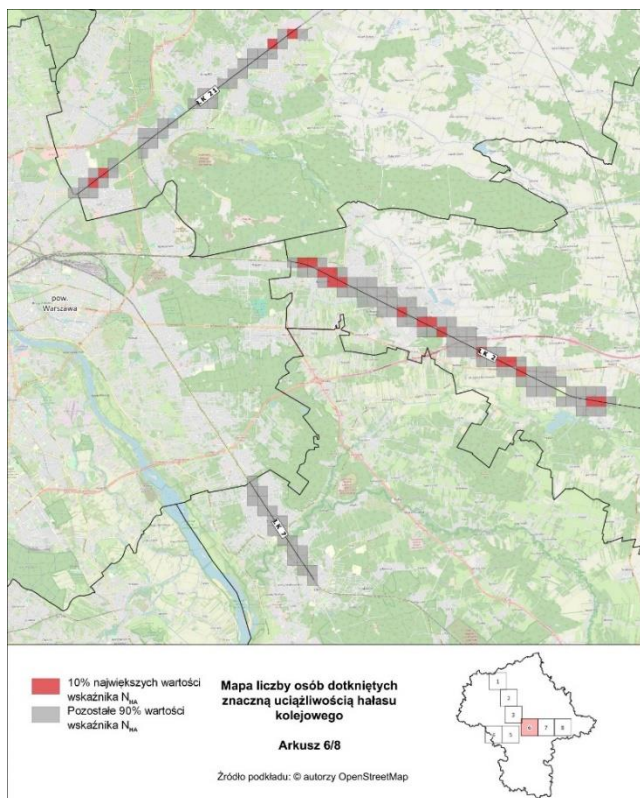

Rysunek 7. Rozkład 10% najwyższych wartości wskaźnika N_{HA} w odniesieniu do głównych linii kolejowych na terenie województwa mazowieckiego z wyłączeniem miast powyżej 100 tysięcy mieszkańców (Arkusz 4/8) [źródło: opracowanie własne]

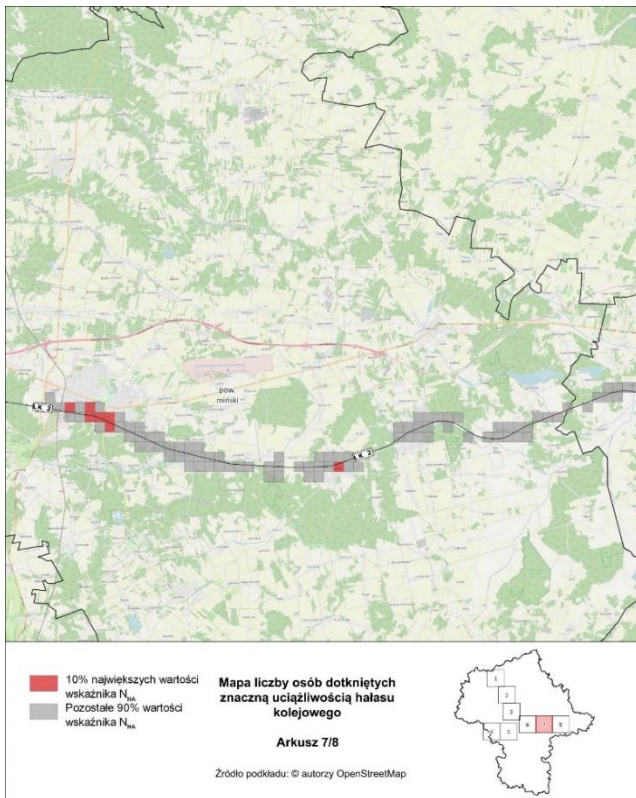

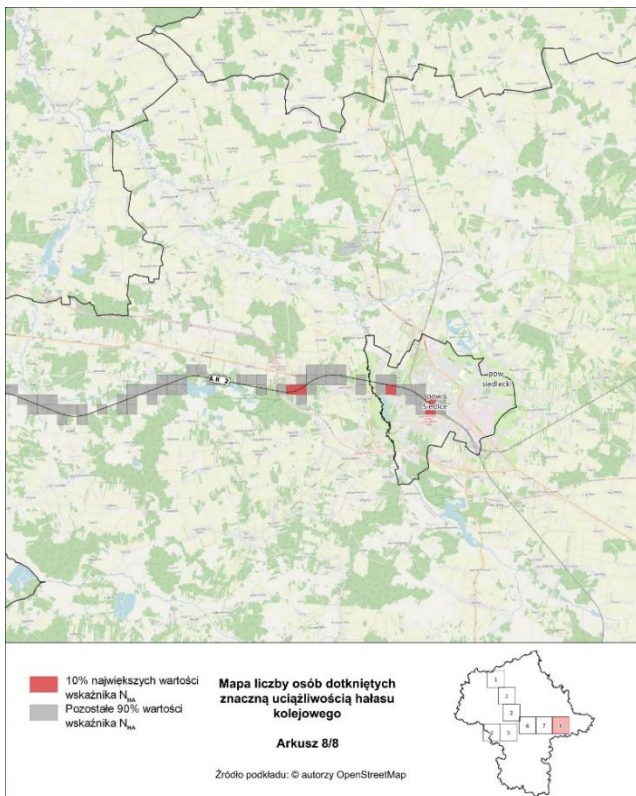
Rysunek 8. Rozkład 10% najwyższych wartości wskaźnika N_{HA} w odniesieniu do głównych linii kolejowych na terenie województwa mazowieckiego z wyłączeniem miast powyżej 100 tysięcy mieszkańców (Arkusz 5/8) [źródło: opracowanie własne]

Rysunek 9. Rozkład 10% najwyższych wartości wskaźnika N_{HA} w odniesieniu do głównych linii kolejowych na terenie województwa mazowieckiego z wyłączeniem miast powyżej 100 tysięcy mieszkańców (Arkusz 6/8) [źródło: opracowanie własne]

Rysunek 10. Rozkład 10% najwyższych wartości wskaźnika N_{HA} w odniesieniu do głównych linii kolejowych na terenie województwa mazowieckiego z wyłączeniem miast powyżej 100 tysięcy mieszkańców (Arkusz 7/8) [źródło: opracowanie własne]

Rysunek 11. Rozkład 10% najwyższych wartości wskaźnika N_{HA} w odniesieniu do głównych linii kolejowych na terenie województwa mazowieckiego z wyłączeniem miast powyżej 100 tysięcy mieszkańców (Arkusz 8/8) [źródło: opracowanie własne]

2.2 Identyfikacja obszarów, które spełniają kryteria obszarów cichych – główne linie kolejowe

W SMH PLK 2022 nie wskazano obszarów, które spełniają kryteria obszarów cichych.

2.3 Działania planowane do realizacji w ciągu 5 lat, licząc od roku następującego po roku sporządzenia SMH PLK 2022

Jako podstawowe działanie w SMH PLK 2022 wskazano sukcesywną wymianę taboru kolejowego na nowocześniejszy oraz modernizację taboru aktualnie eksploatowanego. W kontekście transportu pasażerskiego, w ostatnich latach obserwowana jest stopniowa wymiana starszych pojazdów szynowych na nowoczesne konstrukcje, czego efektem jest zwiększanie procentowego udziału pociągów generujących niższe jednostkowe poziomy hałasu w całkowitym ruchu kolejowym. Inwestycje poczynione w tym zakresie obejmują m.in. zakupy elektrycznych zespołów trakcyjnych (tzw. EZT) do obsługi połączeń krajowych i regionalnych czy zakupy nowych oraz modernizacje eksploatowanych wagonów osobowych. Tym niemniej, pomimo licznych działań przeprowadzonych w tej materii, ilość poruszających się po szlakach kolejowych pociągów starego typu jest w dalszym ciągu znacząca, zaś całkowita wymiana taboru na spełniający współczesne standardy jest zadaniem rozpisany na lata. Z tego względu, w ramach SMH PLK 2022 wskazano na utrzymanie bieżących planów dotyczących wymiany taboru kolejowego. Efektem podjęcia tych działań będzie sukcesywna poprawa warunków akustycznych w otoczeniu linii kolejowych, na skutek obniżenia średniej wartości hałasu generowanego przez pojazdy szynowe.

Osobne zagadnienie w tym zakresie stanowi oddziaływanie akustyczne powodowane ruchem pociągów towarowych. Zmniejszenie emisji hałasu pociągów towarowych wynika z rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2019/774 z dnia 16 maja 2019 r. zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 1304/2014 w zakresie stosowania technicznych specyfikacji interoperacyjności podsystemu „Tabor kolejowy - hałas”, w odniesieniu do istniejących wagonów towarowych. W przypadku pociągów towarowych, szczególnie korzystny efekt przynosi modyfikacja układu hamulcowego z klocków żeliwnych na kompozytowe. Zastosowanie tego rozwiązania pozwala na efektywne obniżenie hałasu toczenia, w wyniku, czego redukcja hałasu może osiągać nawet 10 dB dla pojedynczych przejazdów. Obecnie tabor kolejowy w Polsce jest sukcesywnie dostosowany do wymagań Unii Europejskiej w zakresie emisji hałasu do środowiska, zaś, na podstawie informacji zawartych w SMH PLK 2022, w 2021 r. procentowy udział taboru posiadającego wstawki kompozytowe wynosił ok. 26%. Biorąc pod uwagę dotychczasowe tempo modernizacji towarowego taboru kolejowego, w SMH PLK 2022 określono przewidywany udział taboru zmodernizowanego na ok. 44% w roku 2027 (rok, na który przypadać będzie aktualizacja strategicznej mapy hałasu), co stanowi istotną i wystarczającą do uwzględnienia zmianę w kontekście prognozowania oddziaływania hałasu kolejowego, zaś możliwy do uzyskania efekt w postaci średniej redukcji całkowitego poziomu hałasu kolejowego, w otoczeniu wszystkich analizowanych linii, przewidywany jest na poziomie ok. 1 dB. Należy podkreślić, iż efekt ten na poszczególnych odcinkach w zakresie opracowania może nieznacznie się różnić, zależnie od procentowego udziału pociągów towarowych w całkowitym potoku ruchu, a także od pory doby – przewidywana jest większa korzyść z działania w trakcie pory nocnej, dla której typowa struktura ruchu zakłada większy udział pociągów towarowych.

2.4 Działania planowane do realizacji w ciągu 6-10 lat, licząc od roku następującego po roku sporządzenia SMH PLK 2022

W SMH PLK 2022 w zakresie działań długookresowych, planowanych do realizacji w ciągu 6-10 lat spółka PKP PLK S.A. wskazała kontynuację działania opisanego w perspektywie krótkookresowej polegającej na sukcesywnej wymianie i modernizacji taboru poruszającego się po liniach kolejowych. Działanie to wynika z przyznania Polsce przez UE dodatkowego okresu przejściowego (do dnia 31 grudnia 2036 r.) na wprowadzenie wewnątrz wspólnotowych technicznych specyfikacji interoperacyjności dotyczących m.in. eksploatowanych wagonów towarowych.

Jednocześnie, zgodnie z informacjami publikowanymi przez Urząd Transportu Kolejowego, obecne plany inwestycyjne przewoźników na lata 2026-2030 obejmują zakup około 79 nowych elektrycznych zespołów trakcyjnych oraz około 30 wagonów w zakresie taboru doczepnego.

3 Ocena realizacji poprzednich programów – główne linie kolejowe

3.1 Ocena realizacji POH 2019 – główne linie kolejowe

Podstawą do opracowania oceny były raporty z realizacji „Programu ochrony środowiska przed hałasem dla terenów poza aglomeracjami, o których mowa w art. 179 ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska, tj. obszarów linii kolejowych zaliczanych do obiektów, których eksploatacja może powodować negatywne oddziaływanie akustyczne” przekazane przez PKP PLK S.A. Zestawienie działań naprawczych wraz ze stanem ich realizacji zostało przedstawione poniżej (Tabela 4).

Tabela 4. Ocena realizacji poprzedniego Programu Ochrony Środowiska przed Hałasem

Nr linii	Nazwa linii	Nazwa odcinka	powiat	Proponowane działania w POH z 2019 roku	Ocena realizacji działania	Konieczność uwzględnienia w aktualnym POH
1	Warszawa Zachodnia – Katowice	Warszawa Włochy Podg – Grodzisk Mazowiecki	pruszkowski, grodziski	działania wspomagające – kontrola i utrzymanie właściwego stanu technicznego nawierzchni szynowej.	ZREALIZOWANE 2020 oraz 2021 na przedmiotowej linii kolejowej zrealizowano prace polegające na reprofiliacji (szlifowaniu) szyn, rozjazdów i przejazdów kolejowych; przedmiotowa linia kolejowa podlegała modernizacji na odcinku Warszawa Zachodnia – Miedniewice (Skierniewice), w ramach której przewidziano działania z zakresu ochrony środowiska przed hałasem, m.in. w postaci budowy nowych ekranów akustycznych.	TAK utrzymanie linii kolejowej w odpowiednim stanie technicznym

Nr linii	Nazwa linii	Nazwa odcinka	powiat	Proponowane działania w POH z 2019 roku	Ocena realizacji działania	Konieczność uwzględnienia w aktualnym POH
1	Warszawa Zachodnia – Katowice	Grodzisk Mazowiecki – Miedniewice	grodziski, żyrardowski	szlifowanie nawierzchni szynowej we wskazanych lokalizacjach po wcześniejszej kontroli stanu technicznego torowiska; działania wspomagające – kontrola i utrzymanie właściwego stanu technicznego nawierzchni szynowej.	ZREALIZOWANE 2020 oraz 2021 na przedmiotowej linii kolejowej zrealizowano prace polegające na reprofilacji (szlifowaniu) szyn, rozjazdów i przejazdów kolejowych; przedmiotowa linia kolejowa podlegała modernizacji na odcinku Warszawa Zachodnia – Miedniewice (Skierniewice), w ramach której przewidziano działania z zakresu ochrony środowiska przed hałasem, m.in. w postaci budowy nowych ekranów akustycznych.	TAK kontynuacja utrzymania linii kolejowej w odpowiednim stanie technicznym

Nr linii	Nazwa linii	Nazwa odcinka	powiat	Proponowane działania w POH z 2019 roku	Ocena realizacji działania	Konieczność uwzględnienia w aktualnym POH
2	Warszawa Zachodnia – Terespol	Warszawa Rembertów – Mińsk Mazowiecki R4	miński	budowa ekranu akustycznego w km 35.900 – 36.200 po wcześniejszym wykonaniu analizy akustycznej uwzględniającej występujące uwarunkowania lokalne; szlifowanie nawierzchni szynowej we wskazanych lokalizacjach po wcześniejszej kontroli stanu technicznego torowiska; działania wspomagające – kontrola i utrzymanie właściwego stanu technicznego nawierzchni szynowej; działania wspomagające – monitoring hałasu.	CZĘŚCIOWO ZREALIZOWANE w 2016, 2020 oraz 2021 na przedmiotowej linii kolejowej zrealizowano prace polegające na reprofilacji (szlifowaniu) szyn, rozjazdów i przejazdów kolejowych, w 2021 wykonano także frezowanie rozjazdów na stacji Mińsk Mazowiecki; nie zrealizowano ekranu akustycznego w m. Wrzosów (km 35.900-36.200).	TAK kontynuacja utrzymania linii kolejowej w odpowiednim stanie technicznym NIE dla wskazanego odcinka LK2 (km 35.900-36.200) nie odnotowano istotnie dużych wartości wskaźnika N_{HA}

Nr linii	Nazwa linii	Nazwa odcinka	powiat	Proponowane działania w POH z 2019 roku	Ocena realizacji działania	Konieczność uwzględnienia w aktualnym POH
3	Warszawa Zachodnia – Kunowice	Warszawa Gołębki – Bednary	warszawski zachodni, grodziski, sochaczewski	budowa ekranów akustycznych we wskazanych lokalizacjach po wcześniejszym wykonaniu analizy akustycznej uwzględniającej występujące uwarunkowania lokalne; zastosowanie tłumików przyszynowych we wskazanych lokalizacjach po wcześniejszym wykonaniu analizy akustycznej uwzględniającej występujące uwarunkowania lokalne; szlifowanie nawierzchni szynowej we wskazanych lokalizacjach po wcześniejszej kontroli stanu technicznego torowiska; działania wspomagające – kontrola i utrzymanie właściwego stanu technicznego nawierzchni szynowej; działania wspomagające – monitoring hałasu.	CZĘŚCIOWO ZREALIZOWANE / W TRAKCIE REALIZACJI w 2016 oraz 2021 na przedmiotowej linii kolejowej zrealizowano prace polegające na reprofilacji (szlifowaniu) szyn, rozjazdów i przejazdów kolejowych; przedmiotowa linia w woj. mazowieckim na odcinku od km 60,440 – 63,542 podlega zadaniu pn. „Prace na linii kolejowej E-20 na odcinku Warszawa – Poznań – pozostałe roboty, odcinek Sochaczew – Swarzędz”, w ramach której przewiduje się m.in. budowę nowych ekranów akustycznych, zadanie znajduje się aktualnie w fazie realizacji	TAK kontynuacja utrzymania linii kolejowej w odpowiednim stanie technicznym Wyniki kolejnej SMH pozwolą na ocenę skuteczności aktualnie realizowanych prac.

Nr linii	Nazwa linii	Nazwa odcinka	powiat	Proponowane działania w POH z 2019 roku	Ocena realizacji działania	Konieczność uwzględnienia w aktualnym POH
9	Warszawa Wschodnia Osobowa – Gdańsk Główny	Warszawa Praga – Legionowo	legionowski	zastosowanie tłumików przyszynowych w km 24.300 – 24.600 po wcześniejszym wykonaniu analizy akustycznej uwzględniającej występujące uwarunkowania lokalne; działania wspomagające – kontrola i utrzymanie właściwego stanu technicznego nawierzchni szynowej.	CZĘŚCIOWO ZREALIZOWANE w 2016 oraz 2020 na przedmiotowej linii kolejowej zrealizowano prace polegające na reprofilacji (szlifowaniu) szyn, rozjazdów i przejazdów kolejowych PKP PLK nie przedstawiła przyczyn braku realizacji tłumików przyszynowych w km 24.300 – 24.600	TAK kontynuacja utrzymania linii kolejowej w odpowiednim stanie technicznym NIE w aktualnym POH wskazano inne środki ograniczenia emisji hałasu
9	Warszawa Wschodnia Osobowa – Gdańsk Główny	Legionowo – Nasielsk	legionowski, nowodworski	zastosowanie tłumików przyszynowych w km 26.600 – 26.800 po wcześniejszym wykonaniu analizy akustycznej uwzględniającej występujące uwarunkowania lokalne; szlifowanie nawierzchni szynowej w km 25.700 – 26.000 po wcześniejszej kontroli stanu technicznego torowiska; działania wspomagające – kontrola i utrzymanie właściwego stanu technicznego nawierzchni szynowej	CZĘŚCIOWO ZREALIZOWANE w 2016 oraz 2020 na przedmiotowej linii kolejowej zrealizowano prace polegające na reprofilacji (szlifowaniu) szyn, rozjazdów i przejazdów kolejowych PKP PLK nie przedstawiła przyczyn braku realizacji tłumików przyszynowych w km 24.300 – 24.600	TAK kontynuacja utrzymania linii kolejowej w odpowiednim stanie technicznym NIE w aktualnym POH wskazano inne środki ograniczenia emisji hałasu

Nr linii	Nazwa linii	Nazwa odcinka	powiat	Proponowane działania w POH z 2019 roku	Ocena realizacji działania	Konieczność uwzględnienia w aktualnym POH
9	Warszawa Wschodnia Osobowa – Gdańsk Główny	Nasielsk – Działdowo	nowodworski	działania wspomagające – kontrola i utrzymanie właściwego stanu technicznego nawierzchni szynowej	ZREALIZOWANE w 2016 oraz 2020 na przedmiotowej linii kolejowej zrealizowano prace polegające na reprofilacji (szlifowaniu) szyn, rozjazdów i przejazdów kolejowych	TAK kontynuacja utrzymania linii kolejowej w odpowiednim stanie technicznym
21	Warszawa Wileńska – Zielonka	Warszawa Wileńska – Zielonka	wołomiński	działania wspomagające – kontrola i utrzymanie właściwego stanu technicznego nawierzchni szynowej	ZREALIZOWANE przedmiotowa linia kolejowa podlegała modernizacji na odcinku Warszawa Rembertów – Zielonka – Tuszcz, w ramach której przewidziano działania z zakresu ochrony środowiska przed hałasem, m.in. w postaci budowy nowych ekranów akustycznych	TAK kontynuacja utrzymania linii kolejowej w odpowiednim stanie technicznym

W okresie od ostatniego wydania programu ochrony środowiska przed hałasem, na liniach kolejowych w województwie mazowieckim wykonano także zadania na liniach nieobjętych działaniami naprawczymi w ramach POH z 2019 roku, których realizacja była korzystna z punktu widzenia zmniejszenia oddziaływania hałasu kolejowego w środowisku. Wśród zadań tych znalazły się:

- Realizacja projektu KPK 1.088-02: „Prace na linii kolejowej nr 7 Warszawa Wschodnia Osobowa – Dorohusk na odcinku Warszawa – Otwock – Dęblin – Lublin, etap II”;
- Realizacja projektu POIiŚ 5.1-3 „Modernizacja linii kolejowej nr 8, odcinek Warszawa Okęcie – Radom (LOT A, B, F) – zrealizowane ekrany akustyczne na LOT A. Na LOT B i F konieczność realizacji ekranów zostanie określona na podstawie analizy porealizacyjnej.

Prace naprawcze na liniach kolejowych nr 456, 447 oraz 448 polegające na reprofilacji (szlifowaniu) szyn, rozjazdów i przejazdów kolejowych.

4 Analiza materiałów, dokumentów i publikacji wykorzystanych do opracowania POH Mazovia – główne linie kolejowe

W trakcie wykonywania opracowania niniejszego dokumentu przeanalizowano krajowe i lokalne dokumenty strategiczne w celu zgodności treści i działań. Wśród tych dokumentów były m.in.:

- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 26 stycznia 2021 r. w sprawie wykazu Inwestycji Towarzyszących w zakresie Centralnego Portu Komunikacyjnego;
- Strategia zrównoważonego rozwoju transportu do 2030 r.;
- Strategia na rzecz odpowiedzialnego rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.);

- obowiązujące wojewódzkie, powiatowe i gminne programy ochrony środowiska;
- obowiązujące przepisy prawa miejscowego.

Poniżej wymieniono działania, które zostały wskazane w dokumentach:

- budowa do 2027 roku Centralnego Portu Komunikacyjnego wraz z realizacją niezbędnych połączeń z komponentami sieci kolejowej i drogowej;
- konsekwentna modernizacja i rewitalizacja istniejących linii kolejowych, w celu zwiększenia przepustowości, prędkości i płynności ruchu kolejowego;
- budowa nowych linii kolejowych, w tym linii o parametrach dużych prędkości, których powstanie nastąpi m.in. w powiązaniu z budową Centralnego Portu Komunikacyjnego;
- modernizacja linii kolejowych wewnątrz miast; a tym samym zwiększenie znaczenia kolei w obszarze transportu wewnątrz poszczególnych miast powyżej 100 tys. mieszkańców;
- zwiększenie dostępności kolei w skali lokalnej i regionalnej (program Kolej+).

Dla aktualnie eksploatowanych linii kolejowych na terenie województwa mazowieckiego wydane zostały następujące decyzje administracyjne:

- Decyzja Marszałka Województwa Mazowieckiego nr 8/22/PZ.E z dnia 02.12.2022 r. nakładająca na PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. obowiązek polegający na ograniczeniu oddziaływania akustycznego na środowisko linii kolejowej nr 509 od km 7+500 do km 10+262 oraz linii kolejowej nr 20 od km 8+200 do km 11+200, w celu dotrzymania dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku na terenach chronionych akustycznie;
- Decyzja Marszałka Województwa Mazowieckiego nr 3/23/PZ.E z dnia 23.06.2023 r. nakładająca na PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. obowiązek ograniczenia oddziaływania akustycznego na środowisko linii kolejowej: nr E-65 (lub nr 9) Warszawa - Gdynia, od km 4+775 do km 132+640, w granicach województwa mazowieckiego;
- Decyzja Marszałka Województwa Mazowieckiego nr 5/23/PZ.E z dnia 06.07.2023 r. nakładająca na PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. obowiązek ograniczenia oddziaływania akustycznego na środowisko linii kolejowych: LK nr 1 Warszawa Zachodnia – Miedniewice (Skierniewice), LK nr 447 Warszawa Zachodnia – Grodzisk Mazowiecki, LK nr 3, LK nr 4, LK nr 19 i LK nr 457 na odcinku od km 6+875 do 57+600, wg kilometrażu linii kolejowej LK nr 1. Przedmiotowa decyzja została uchylona w części dotyczącej punktu 1 lit. b);
- Decyzja Marszałka Województwa Mazowieckiego nr 8/23/PZ.E z 29.12.2023 r. nakładająca na PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. obowiązek ograniczenia oddziaływania akustycznego na środowisko linii kolejowych LK 1, LK 3, LK 447 i LK 457 na środowisko, polegający na wykonaniu zabezpieczeń akustycznych o parametrach zapewniających dotrzymanie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku.

5 Działania w zakresie ochrony środowiska przed hałasem dotyczące głównych linii kolejowych położonych poza granicami miast o liczbie mieszkańców większej niż 100 tysięcy - POH Mazovia

Jako podstawowe działanie w ramach niniejszego Programu Ochrony Środowiska przed Hałasem wskazuje się sukcesywną wymianę taboru kolejowego na nowocześniejszy oraz modernizację taboru aktualnie eksploatowanego wskazane w SMH PLK 2022 (rozdział 2.3).

Ponadto wskazuje się w niniejszym Programie działania wspomagające, związane z utrzymaniem linii kolejowych w odpowiednim stanie technicznym. W ramach tych działań wskazuje się na szlifowanie szyn na wszystkich odcinkach linii kolejowych objętych POH, zgodnie z planami Zarządzającego w tym zakresie, a także prowadzenie okresowych kontroli stanu technicznego nawierzchni szynowej i utrzymanie jej we właściwej kondycji.

W niniejszym POH wskazuje się także na konieczność podjęcia działań planistycznych z zakresu ochrony środowiska przed hałasem, związanych z właściwym planowaniem przestrzeni w ramach uchwalania nowych lub aktualizacji istniejących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, a także przy wydawaniu decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Budynki, dla których ustalono dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku, takie jak budynki mieszkalne, szpitale, domy opieki społecznej, obiekty

rekreacyjno-sportowe czy budynki związane z wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży, powinny być lokalizowane w odległości zapewniającej zachowanie w ich obrębie dopuszczalnych wartości hałasu w środowisku, o czym mówi m.in. art. 53 ust. 3 ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz.U. 2023 poz. 1786). Stąd też zaleca się prowadzenie działania długofalowego polegającego na sytuowaniu terenów zabudowy chronionej akustycznie w otoczeniu istniejących odcinków linii kolejowych w odległości gwarantującej zachowanie standardów akustycznych w środowisku. Powstała w ten sposób strefa buforowa powinna być wyznaczona w oparciu o mapy zasięgów oddziaływania akustycznego (tj. mapy imisyjne i mapy przekroczeń dopuszczalnych wartości hałasu wyrażanego wskaźnikami L_{DWN} i L_N) zawarte w strategicznych mapach hałasu. Stosowanie rozwiązań z zakresu właściwego planowania przestrzeni w otoczeniu linii kolejowych, w przypadku długofalowego i konsekwentnego ich wdrażania, pozwoli na osiągnięcie kompromisu społecznego, gwarantującego z jednej strony rozwój gospodarczy kraju (uwarunkowany w dużej mierze transportem) i mobilność społeczeństwa, z drugiej natomiast komfort i bezpieczeństwo mieszkańców.

Powyższe działania wskazuje się w niniejszym dokumencie jako działania w perspektywie krótkookresowej, tj. do realizacji w ciągu 5 lat, licząc od roku uchwalenia Programu. Poniżej w tabeli (Tabela 5) zaprezentowano działania w obrębie hałasu kolejowego w podziale na poszczególne odcinki linii kolejowych. Ich zasięg przestrzenny przedstawiono na mapie na rysunku (Rysunek 12).

Tabela 5. Działania planowane do podjęcia w ciągu 5 lat od roku uchwalenia POH Mazovia – główne linie kolejowe położone poza granicami miast o liczbie mieszkańców większej niż 100 tysięcy [źródło: opracowanie własne]

Oznaczenie	Nr linii	Nazwa linii	powiat	Proponowane działanie (oznaczenie słownikowe - TOM I, pkt 5)
HK01	1	Warszawa Zachodnia – Katowice	pruszkowski	obniżenie poziomu emisji poprzez: wymianę taboru kolejowego na nowocześniejszy (S.5); modernizację eksploatowanego taboru towarowego (S.2, S.3); szlifowanie szyn według planów zarządzającego (S.1); okresowa kontrola stanu technicznego nawierzchni szynowej i utrzymanie jej we właściwej kondycji (S.1); właściwe planowanie przestrzenne, uwzględniające ochronę przed hałasem (S.18, S.19, S.20).
HK01	447	Warszawa Zachodnia – Grodzisk Mazowiecki	pruszkowski	obniżenie poziomu emisji poprzez: wymianę taboru kolejowego na nowocześniejszy (S.5); modernizację eksploatowanego taboru towarowego (S.2, S.3); szlifowanie szyn według planów zarządzającego (S.1); okresowa kontrola stanu technicznego nawierzchni szynowej i utrzymanie jej we właściwej kondycji (S.1); właściwe planowanie przestrzenne, uwzględniające ochronę przed hałasem (S.18, S.19, S.20).
HK02	1	Warszawa Zachodnia – Katowice	grodziski	obniżenie poziomu emisji poprzez: wymianę taboru kolejowego na nowocześniejszy (S.5); modernizację eksploatowanego taboru towarowego (S.2, S.3); szlifowanie szyn według planów zarządzającego (S.1); okresowa kontrola stanu technicznego nawierzchni szynowej i utrzymanie jej we właściwej kondycji (S.1); właściwe planowanie przestrzenne, uwzględniające ochronę przed hałasem (S.18, S.19, S.20).

Oznaczenie	Nr linii	Nazwa linii	powiat	Proponowane działanie (oznaczenie słownikowe - TOM I, pkt 5)
HK02	447	Warszawa Zachodnia – Grodzisk Mazowiecki	grodziski	obniżenie poziomu emisji poprzez: wymianę taboru kolejowego na nowocześniejszy (S.5); modernizację eksploatowanego taboru towarowego (S.2, S.3); szlifowanie szyn według planów zarządzającego (S.1); okresowa kontrola stanu technicznego nawierzchni szynowej i utrzymanie jej we właściwej kondycji (S.1); właściwe planowanie przestrzenne, uwzględniające ochronę przed hałasem (S.18, S.19, S.20).
HK03	1	Warszawa Zachodnia – Katowice	żyrardowski	obniżenie poziomu emisji poprzez: wymianę taboru kolejowego na nowocześniejszy (S.5); modernizację eksploatowanego taboru towarowego (S.2, S.3); szlifowanie szyn według planów zarządzającego (S.1); okresowa kontrola stanu technicznego nawierzchni szynowej i utrzymanie jej we właściwej kondycji (S.1); właściwe planowanie przestrzenne, uwzględniające ochronę przed hałasem (S.18, S.19, S.20).
HK04	2	Warszawa Zachodnia – Terespol	miński	obniżenie poziomu emisji poprzez: wymianę taboru kolejowego na nowocześniejszy (S.5); modernizację eksploatowanego taboru towarowego (S.2, S.3); szlifowanie szyn według planów zarządzającego (S.1); okresowa kontrola stanu technicznego nawierzchni szynowej i utrzymanie jej we właściwej kondycji (S.1); właściwe planowanie przestrzenne, uwzględniające ochronę przed hałasem (S.18, S.19, S.20).
HK05	2	Warszawa Zachodnia – Terespol	siedlecki	obniżenie poziomu emisji poprzez: wymianę taboru kolejowego na nowocześniejszy (S.5); modernizację eksploatowanego taboru towarowego (S.2, S.3); szlifowanie szyn według planów zarządzającego (S.1); okresowa kontrola stanu technicznego nawierzchni szynowej i utrzymanie jej we właściwej kondycji (S.1); właściwe planowanie przestrzenne, uwzględniające ochronę przed hałasem (S.18, S.19, S.20).
HK06	2	Warszawa Zachodnia – Terespol	Siedlce	obniżenie poziomu emisji poprzez: wymianę taboru kolejowego na nowocześniejszy (S.5); modernizację eksploatowanego taboru towarowego (S.2, S.3); szlifowanie szyn według planów zarządzającego (S.1); okresowa kontrola stanu technicznego nawierzchni szynowej i utrzymanie jej we właściwej kondycji (S.1); właściwe planowanie przestrzenne, uwzględniające ochronę przed hałasem (S.18, S.19, S.20).

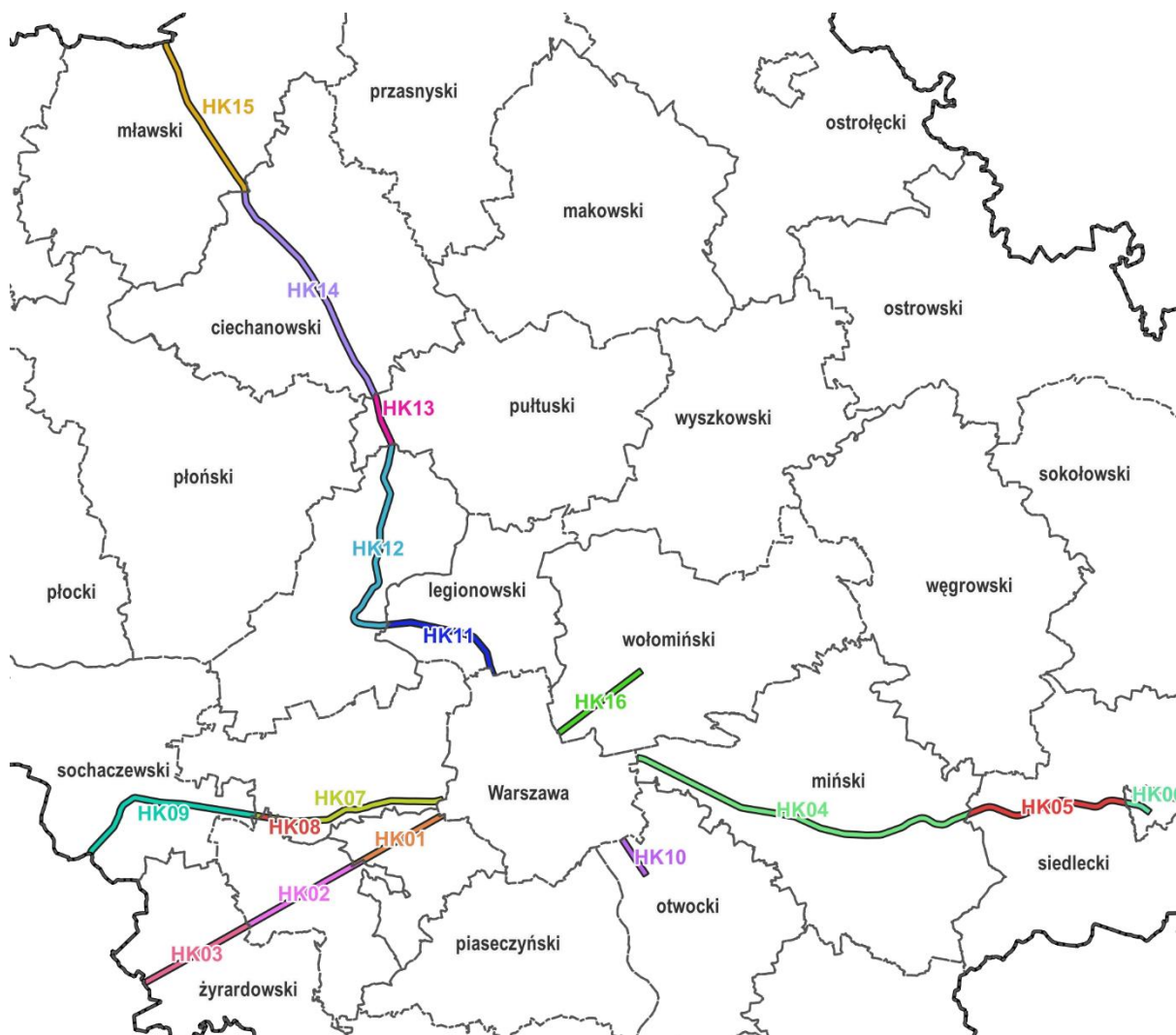
Oznaczenie	Nr linii	Nazwa linii	powiat	Proponowane działanie (oznaczenie słownikowe - TOM I, pkt 5)
HK07	3	Warszawa Zachodnia – Kunowice	warszawski zachodni	obniżenie poziomu emisji poprzez: wymianę taboru kolejowego na nowocześniejszy (S.5); modernizację eksploatowanego taboru towarowego (S.2, S.3); szlifowanie szyn według planów zarządzającego (S.1); okresowa kontrola stanu technicznego nawierzchni szynowej i utrzymanie jej we właściwej kondycji (S.1); właściwe planowanie przestrzenne, uwzględniające ochronę przed hałasem (S.18, S.19, S.20).
HK08	3	Warszawa Zachodnia – Kunowice	grodziski	obniżenie poziomu emisji poprzez: wymianę taboru kolejowego na nowocześniejszy (S.5); modernizację eksploatowanego taboru towarowego (S.2, S.3); szlifowanie szyn według planów zarządzającego (S.1); okresowa kontrola stanu technicznego nawierzchni szynowej i utrzymanie jej we właściwej kondycji (S.1); właściwe planowanie przestrzenne, uwzględniające ochronę przed hałasem (S.18, S.19, S.20).
HK09	3	Warszawa Zachodnia – Kunowice	sochaczewski	obniżenie poziomu emisji poprzez: wymianę taboru kolejowego na nowocześniejszy (S.5); modernizację eksploatowanego taboru towarowego (S.2, S.3); szlifowanie szyn według planów zarządzającego (S.1); okresowa kontrola stanu technicznego nawierzchni szynowej i utrzymanie jej we właściwej kondycji (S.1); właściwe planowanie przestrzenne, uwzględniające ochronę przed hałasem (S.18, S.19, S.20).
HK10	7	Warszawa Wschodnia Osobowa – Dorohusk	otwocki	obniżenie poziomu emisji poprzez: wymianę taboru kolejowego na nowocześniejszy (S.5); modernizację eksploatowanego taboru towarowego (S.2, S.3); szlifowanie szyn według planów zarządzającego (S.1); okresowa kontrola stanu technicznego nawierzchni szynowej i utrzymanie jej we właściwej kondycji (S.1); właściwe planowanie przestrzenne, uwzględniające ochronę przed hałasem (S.18, S.19, S.20).
HK11	9	Warszawa Wschodnia Osobowa – Gdańsk Główny	legionowski	obniżenie poziomu emisji poprzez: wymianę taboru kolejowego na nowocześniejszy (S.5); modernizację eksploatowanego taboru towarowego (S.2, S.3); szlifowanie szyn według planów zarządzającego (S.1); okresowa kontrola stanu technicznego nawierzchni szynowej i utrzymanie jej we właściwej kondycji (S.1); właściwe planowanie przestrzenne, uwzględniające ochronę przed hałasem (S.18, S.19, S.20).

Oznaczenie	Nr linii	Nazwa linii	powiat	Proponowane działanie (oznaczenie słownikowe - TOM I, pkt 5)
HK11	456	Warszawa Praga R95 – Chotomów	legionowski	obniżenie poziomu emisji poprzez: wymianę taboru kolejowego na nowocześniejszy (S.5); modernizację eksploatowanego taboru towarowego (S.2, S.3); szlifowanie szyn według planów zarządzającego (S.1); okresowa kontrola stanu technicznego nawierzchni szynowej i utrzymanie jej we właściwej kondycji (S.1); właściwe planowanie przestrzenne, uwzględniające ochronę przed hałasem (S.18, S.19, S.20).
HK12	9	Warszawa Wschodnia Osobowa – Gdańsk Główny	nowodworski	obniżenie poziomu emisji poprzez: wymianę taboru kolejowego na nowocześniejszy (S.5); modernizację eksploatowanego taboru towarowego (S.2, S.3); szlifowanie szyn według planów zarządzającego (S.1); okresowa kontrola stanu technicznego nawierzchni szynowej i utrzymanie jej we właściwej kondycji (S.1); właściwe planowanie przestrzenne, uwzględniające ochronę przed hałasem (S.18, S.19, S.20).
HK13	9	Warszawa Wschodnia Osobowa – Gdańsk Główny	pułtuski	obniżenie poziomu emisji poprzez: wymianę taboru kolejowego na nowocześniejszy (S.5); modernizację eksploatowanego taboru towarowego (S.2, S.3); szlifowanie szyn według planów zarządzającego (S.1); okresowa kontrola stanu technicznego nawierzchni szynowej i utrzymanie jej we właściwej kondycji (S.1); właściwe planowanie przestrzenne, uwzględniające ochronę przed hałasem (S.18, S.19, S.20).
HK14	9	Warszawa Wschodnia Osobowa – Gdańsk Główny	ciechanowski	obniżenie poziomu emisji poprzez: wymianę taboru kolejowego na nowocześniejszy (S.5); modernizację eksploatowanego taboru towarowego (S.2, S.3); szlifowanie szyn według planów zarządzającego (S.1); okresowa kontrola stanu technicznego nawierzchni szynowej i utrzymanie jej we właściwej kondycji (S.1); właściwe planowanie przestrzenne, uwzględniające ochronę przed hałasem (S.18, S.19, S.20).
HK15	9	Warszawa Wschodnia Osobowa – Gdańsk Główny	mławski	obniżenie poziomu emisji poprzez: wymianę taboru kolejowego na nowocześniejszy (S.5); modernizację eksploatowanego taboru towarowego (S.2, S.3); szlifowanie szyn według planów zarządzającego (S.1); okresowa kontrola stanu technicznego nawierzchni szynowej i utrzymanie jej we właściwej kondycji (S.1); właściwe planowanie przestrzenne, uwzględniające ochronę przed hałasem (S.18, S.19, S.20).

Oznaczenie	Nr linii	Nazwa linii	powiat	Proponowane działanie (oznaczenie słownikowe - TOM I, pkt 5)
HK16	6	Zielonka – Kuznica Białostocka	wołomiński	obniżenie poziomu emisji poprzez: wymianę taboru kolejowego na nowocześniejszy (S.5); modernizację eksploatowanego taboru towarowego (S.2, S.3); szlifowanie szyn według planów zarządzającego (S.1); okresowa kontrola stanu technicznego nawierzchni szynowej i utrzymanie jej we właściwej kondycji (S.1); właściwe planowanie przestrzenne, uwzględniające ochronę przed hałasem (S.18, S.19, S.20).
HK16	21	Warszawa Wileńska – Wołomin Słoneczna	wołomiński	obniżenie poziomu emisji poprzez: wymianę taboru kolejowego na nowocześniejszy (S.5); modernizację eksploatowanego taboru towarowego (S.2, S.3); szlifowanie szyn według planów zarządzającego (S.1); okresowa kontrola stanu technicznego nawierzchni szynowej i utrzymanie jej we właściwej kondycji (S.1); właściwe planowanie przestrzenne, uwzględniające ochronę przed hałasem (S.18, S.19, S.20).

Podmiotami i jednostkami odpowiedzialnymi za realizację działań są:

- w zakresie wymiany taboru kolejowego na nowocześniejszy oraz modernizacji eksploatowanego taboru towarowego – przewoźnicy kolejowi;
- w zakresie szlifowania szyn, okresowej kontroli stanu technicznego nawierzchni szynowej i utrzymaniu jej we właściwej kondycji – zarządzający infrastrukturą;
- w zakresie właściwego planowania przestrzennego, uwzględniającego ochronę przed hałasem – właściwe rady gmin i rady miast.

Rysunek 12. Obszary działań w zakresie hałasu kolejowego na terenie województwa mazowieckiego (z pominięciem miast powyżej 100 tys. mieszkańców, tj. Warszawy, Radomia i Płocka) proponowane do podjęcia w ciągu 5 lat, licząc od roku uchwalenia programu [źródło: opracowanie własne]

6 Zakładane efekty działań wskazanych dla głównych linii kolejowych położonych poza granicami miast o liczbie mieszkańców większej niż 100 tysięcy w POH Mazovia

Efekty działań w postaci porównania wartości wskaźników N_{HA} , N_{HSD} przed i po realizacji działania zestawiono w tabelach poniżej (Tabele 6 i 7).

Tabela 6. Zakładane efekty planowanych działań w otoczeniu głównych linii kolejowych – liczba osób dotkniętych znaczną uciążliwością hałasu (wskaźnik N_{HA}) [źródło: opracowanie własne]

Oznaczenie	Liczba osób narażonych na znaczną uciążliwość hałasu. Stan obecny $N_{HA, kolejowy}^{SMH}$	Liczba osób narażonych na znaczną uciążliwość hałasu. Po realizacji działania $N_{HA, kolejowy}^{POH}$	Liczba osób narażonych na znaczną uciążliwość hałasu. Różnica $R_{HA, kolejowy}$
HK01	1059	864	195
HK02	1057	878	179
HK03	311	237	74
HK04	2197	1847	350
HK05	362	289	73

Oznaczenie	Liczba osób narażonych na znaczną uciążliwość hałasu. Stan obecny $N_{HA,kolejowy}^{SMH}$	Liczba osób narażonych na znaczną uciążliwość hałasu. Po realizacji działania $N_{HA,kolejowy}^{POH}$	Liczba osób narażonych na znaczną uciążliwość hałasu. Różnica $R_{HA,kolejowy}$
HK06	237	195	42
HK07	923	763	160
HK08	91	79	12
HK09	828	680	148
HK10	164	129	35
HK11	820	672	148
HK12	1332	1160	172
HK13	153	136	17
HK14	810	703	107
HK15	631	535	96
HK16	519	392	127

Tabela 7. Zakładane efekty planowanych działań w otoczeniu głównych linii kolejowych – liczba osób narażona na znaczne zaburzenia snu (wskaźnik N_{HSD}) [źródło: opracowanie własne]

Oznaczenie	Liczba osób narażona na znaczne zaburzenia snu. Stan obecny $N_{HSD,kolejowy}^{SMH}$	Liczba osób narażona na znaczne zaburzenia snu po realizacji działania $N_{HSD,kolejowy}^{POH}$	Liczba osób narażona na znaczne zaburzenia snu. Różnica $R_{HSD,kolejowy}$
HK01	306	238	68
HK02	327	262	65
HK03	87	64	23
HK04	670	529	141
HK05	109	87	22
HK06	72	54	18
HK07	260	203	57
HK08	27	20	7
HK09	238	186	52
HK10	35	29	6
HK11	273	223	50
HK12	496	421	75
HK13	57	47	10
HK14	287	239	48
HK15	217	177	40
HK16	101	75	26

Realizacja działań wskazanych w Programie w odniesieniu do obszaru województwa mazowieckiego (poza miastami powyżej 100 tys. mieszkańców, tj. Warszawą, Płockiem i Radomiem) skutkować będzie

obniżeniem liczby mieszkańców narażonych na znaczną uciążliwość hałasu o 1 900 osób. Stanowi to ponad 16% spośród 11 500 osób narażonych w stanie aktualnym. Jednocześnie działanie to pozwoli zredukować liczbę osób narażonych na znaczne zaburzenia snu wywołane hałasem kolejowym o 700, tj. ponad 19% względem 3 600 osób w stanie aktualnym.

7 Strategia długofalowa - POH Mazovia – główne linie kolejowe

W związku z planami budowy w Polsce kolei dużych prędkości nie wskazuje się w niniejszym Programie konkretnych działań w perspektywie powyżej 5 lat, licząc od roku uchwalenia dokumentu. Realizacja zupełnie nowej sieci linii kolejowych w skali kraju, w istotny sposób zmieni dotychczasową siatkę połączeń zarówno regionalnych jak i międzyregionalnych. Należy zatem spodziewać się w dalszej perspektywie istotnych zmian w zakresie oddziaływania akustycznego, których na dzień dzisiejszy nie można wiarygodnie ocenić. Przyjmując założenie, że wszystkie nowe linie kolejowe zrealizowane zostaną zgodnie z obowiązującym PoS i spełniać będą tym samym uwarunkowania akustyczne (zachowane zostaną dopuszczalne wartości hałasu na terenach je otaczających), a jednocześnie przejmą w znacznym stopniu ruch pociągów kursujących na obecnych liniach, można spodziewać się, że stan klimatu akustycznego znacząco się poprawi, a skala narażenia na hałas kolejowy istotnie zmaleje.

7.1 Strategia długofalowa – identyfikacja obszarów, które powinny zostać wyznaczone jako obszary ciche – główne linie kolejowe

Na terenach w otoczeniu głównych linii kolejowych w województwie mazowieckim nie wskazuje się obszarów, które powinny zostać wyznaczone jako obszary ciche.

Zagadnienie obszarów cichych w skali całego województwa omówiono w załączniku 1 uchwały.

8 Harmonogram realizacji działań wskazanych w POH Mazovia dla głównych linii kolejowych

W niniejszym programie wskazano jedno działanie obejmujące wszystkie linie kolejowe na terenie województwa mazowieckiego objęte programem. Działanie to zostało podzielone na poszczególne odcinki linii kolejowych w poszczególnych powiatach, niemniej technicznie dotyczy przede wszystkim wymiany i modernizacji taboru kolejowego, a zatem dotyczy pojazdów poruszających się najczęściej po wszystkich wskazanych w programie odcinkach. Stąd też nie zachodzi potrzeba formułowania określonego harmonogramu kolejności działań.

9 Koszty realizacji działań wskazanych w POH Mazovia dla głównych linii kolejowych

Przedstawienie szczegółowych danych dotyczących kosztów związanych z realizacją wymiany i modernizacji taboru kolejowego nie jest możliwe, ze względu na fakt, iż są to działania realizowane bezpośrednio przez poszczególnych przewoźników korzystających z linii kolejowych. Przewoźnicy realizują wymianę oraz zakup nowego taboru w ramach indywidualnych inwestycji modernizacyjnych, na które otrzymują dofinansowania z pomocowych programów unijnych. Plany inwestycyjne i szacunkowe koszty poszczególnych przewoźników zestawiono w Tabeli 8.

Tabela 8. Plany inwestycyjne przewoźników w zakresie modernizacji taboru kolejowego w perspektywie do 2030 r. [źródło: opracowanie własne]

Przewoźnik	Planowane Inwestycje	Szacunkowe koszty	Perspektywa
PKP Intercity	zakup lokomotyw, wagonów, EZT w tym m.in.: 38 piętrowych składów push-pull, 35 hybrydowych zespołów trakcyjnych	24,5 mld PLN	do 2030 r.
Koleje Mazowieckie	zakup 16 nowych dwuczłonowych EZT	458,5 mln PLN	do 2031 r. ¹⁾

Przewoźnik	Planowane Inwestycje	Szacunkowe koszty	Perspektywa
Polregio	do 200 EZT	ponad 7 mld PLN	do 2030 r. w zależności od otrzymanych dotacji (m.in.: KPO, FEnIKS, Funduszy Europejskich dla Regionów, EBI)
przewoźnicy towarowi	zakup 21 nowych, 12 używanych, odnowienie 21 oraz modernizacja 93 lokomotyw; zakup 1013 nowych, 50 używanych, odnowienie 244 oraz modernizacja 1051 wagonów	brak danych	2022-2025 ²⁾
przewoźnicy towarowi	zakup 53 nowych, 1 używanej oraz odnowienie 8 i modernizacja 169 lokomotyw; zakup 370 nowych, 31 używanych oraz odnowienie 332 wagonów	brak danych	2026-2030 ²⁾

¹⁾ za <https://www.mazowieckie.com.pl/pl/strefa-mediow/16-nowoczesnych-pojazdow-dla-kolei-mazowieckich> (dostęp w dniu 16-02-2024);

²⁾ za <https://utk.gov.pl/pl/aktualnosci/17788,Plany-inwestycyjne-przewoznikow-towarowych-2022-2030.html> (dostęp w dniu 22-01-2024).

Działania w zakresie kontroli i utrzymania nawierzchni szynowej we właściwej kondycji, w tym niezbędnych modernizacji, są realizowane ze środków własnych PKP PLK S.A. oraz przy wykorzystaniu funduszy krajowych i unijnych.

Działanie związane z kreowaniem poprawnego planowania przestrzennego uwzględniającego aspekty ochrony przed hałasem jest wyłącznie wzmocnieniem znaczenia obowiązków wynikających z nadrzędnych aktów prawa - m.in.: ustawy Poś, ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tj. Dz. U. 2023 poz. 977 z późn. zm.), ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz.U. 2023 poz. 1786). Jego realizacja nie wiąże się zatem z dodatkowymi kosztami ponad środki własne podmiotów opracowujących i opiniujących akty planistyczne.